

Quản lý hoạt động giáo dục đạo đức cho học sinh các trường tiểu học quận Bình Thạnh, thành phố Hồ Chí Minh

Võ Thị Thu Thúy*

*Trường TH Bé Văn Đàn quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh

*HV CH Trường Đại học Trà Vinh

Received: 14/5/2023 Accepted: 16/5/2023 Published: 23/5/2023

Abstract: From the results of theoretical research and survey to assess the situation, the article proposes measures to manage ethical education activities for students in primary schools in Binh Thanh district, Ho Chi Minh City to contribute to improving the quality of life. quality and effectiveness of comprehensive education for students.

Keywords: Moral education activities, primary school students in Binh Thanh district, Ho Chi Minh City.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục tiểu học (GDTH) là một bậc học của hệ thống giáo dục nhằm hình thành cơ sở ban đầu cho sự phát triển về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ, năng lực của HS; chuẩn bị cho HS tiếp tục học trung học cơ sở”. Giáo dục đạo đức (GDĐĐ) cho HSTH là một nhiệm vụ cần thiết và quan trọng tại các trường tiểu học để hình thành những cơ sở ban đầu về nhân cách và hành vi đạo đức cho HS. Các trường tiểu học quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh tổ chức hoạt động GDĐĐ cho HS đã và đang được các trường thực hiện. Tuy nhiên các trường chủ yếu chỉ trang bị cho HS kiến thức về văn hóa mà chưa chú trọng đến các hoạt động GDĐĐ, hoàn thiện nhân cách cho HS. GDĐĐ cho HS chưa được các trường chú trọng có thể một phần do đánh giá của GV về tầm quan trọng của GDĐĐ chưa thật sự đầy đủ. Điều này có thể dẫn đến GV chưa đánh giá đúng về vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc GDĐĐ cho HS. Hơn nữa, ĐNGV các trường chưa được tham gia nhiều khóa bồi dưỡng, tập huấn về GDĐĐ cho HS nên triển khai hoạt động này vẫn chưa đạt được hiệu quả cao.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Hoạt động GDĐĐ cho HS TH

2.1.1. *Khái niệm: hoạt động GDĐĐ cho HS TH (TH)* là quá trình tác động tới HS, gia đình và xã hội nhằm hình thành cho HS ý thức, tình cảm, niềm tin đạo đức và xây dựng những thói quen, hành vi đạo đức trong xã hội bằng những tác động có mục đích, có kế hoạch, nội dung và PP phù hợp với đối tượng HSTH. Thông qua GDĐĐ giúp cho HS nắm vững tri thức về các chuẩn mực xã hội quy định.

2.1.2. *Mục tiêu GDĐĐ cho HS TH:* Chương trình môn GDCD 2018 ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT quy định mục tiêu GDĐĐ cấp

TH là: “Bước đầu hình thành, phát triển ở HS những hiểu biết ban đầu về chuẩn mực hành vi đạo đức, pháp luật và sự cần thiết thực hiện theo các chuẩn mực đó trong quan hệ với bản thân và người khác, với công việc, cộng đồng, đất nước, nhân loại và môi trường tự nhiên; thái độ tự trọng, tự tin; những tình cảm và hành vi tích cực: yêu gia đình, quê hương, đất nước; yêu thương, tôn trọng con người; đồng tình với cái thiện, cái đúng, cái tốt, không đồng tình với cái ác, cái sai, cái xấu; chăm học, chăm làm; trung thực; có trách nhiệm với thái độ, hành vi của bản thân”.

GDĐĐ cho HSTH nhằm mục đích tạo ra sự chuyển biến tích cực và sâu sắc về nhận thức, thái độ, tình cảm và hành vi của HS, góp phần giúp HS phát triển toàn diện về nhân cách, trở thành người công dân có ích cho xã hội.

2.1.3. Nội dung GDĐĐ cho HSTH

Nội dung GDĐĐ cho HS rất rộng, bao quát nhiều vấn đề thuộc nhân sinh quan mà tựu chung nhất là xoay quanh trục “chân-thiện-mỹ” và truyền thống văn hóa dân tộc, địa phương. Nội dung GDĐĐ căn cứ vào chuẩn mực đạo đức của xã hội, bám sát vào nội dung chương trình môn GDĐĐ và các hoạt động GDĐĐ khác, tổ chức các HĐGD kết hợp với truyền thống khỏe, giáo dục văn hóa, truyền thống dân tộc, địa phương. Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ban hành Chương trình GDPT 2018 đã quy định năm phẩm chất cần phát triển ở HS bao gồm: “yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm”. Căn cứ vào mục tiêu và nội dung GDĐĐ trong Chương trình môn GDCD 2018 (Bộ GD&ĐT, 2018), có thể xác định các nội dung GDĐĐ cho HSTH bao gồm 4 nhóm:

Giáo dục về nhận thức chính trị; Giáo dục về sự tự hoàn thiện bản thân; Giáo dục HS thái độ đúng

đẫn với học tập và lao động; Giáo dục về việc xây dựng và bảo vệ môi trường sống.

2.1.4. Phương pháp và hình thức GDĐĐ cho HSTH

Các PP GDĐĐ cho HS thường được sử dụng trong nhà trường TH bao gồm: PP đàm thoại; PP kể chuyện; PP nêu gương; PP đóng vai; PP trò chơi; PP dự án

Nghiên cứu của các tác giả, có thể xác định các hình thức GDĐĐ cho HS thường được sử dụng trong nhà trường TH bao gồm: GDĐĐ thông qua các HĐDH; GDĐĐ thông qua việc tổ chức cho HS tham gia các hoạt động trong và ngoài nhà trường; GDĐĐ thông qua tập thể HS. 2.2. Thực trạng hoạt động GDĐĐ cho HS các trường TH quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh

Tác giả lựa chọn đối tượng khảo sát là CBQL (Hiệu trưởng, hiệu phó), GV của 12/23 trường TH quận Bình Thạnh với số lượng là 140 người. Thực trạng QLHĐ GDĐĐ cho HS các trường tiểu học quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh như sau:

2.2.1. Ưu điểm:

Các trường TH quận Bình Thạnh đã nhận thức được tầm quan trọng của hoạt động GDĐĐ cho HS TH. Các phản hồi theo kết quả khảo sát các Thầy cô đề đánh giá là hoạt động rất cần thiết với HS TH hiện nay với ĐTB chung = 4,24/5; Đặc biệt là nội dung: “Góp phần thực hiện các mục tiêu giáo dục của nhà trường” được đánh giá cao nhất với ĐTB = 4,33/5; và nội dung “Giúp HS có những hiểu biết cơ bản về các vấn đề liên quan đến chuẩn mực đạo đức” với ĐTB = 4,27/5.

Các trường trên địa bàn đưa ra được các mục tiêu hoạt động GDĐĐ cho HS TH với mức độ thực hiện được các thầy cô đánh giá với kết quả rất cao ĐTB chung = 4,21/5;

Các PP GDĐĐ cho HSTH được các trường tổ chức thực hiện ở mức độ cao tiệm cận rất cao có ĐTB chung = 4,18/5 nhưng kết quả thực hiện lại mang lại hiệu quả tốt với ĐTB chung = 4,21/5;

Các hình thức GDĐĐ cho HSTH cũng được các trường thực hiện cao với ĐTB chung = 4,11/5; Nhìn chung các nội dung GDĐĐ và QLHĐGDĐĐ cho HSTH quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh đã và đang thực hiện rất tốt phù hợp với xu thế phát triển của địa phương cũng như toàn xã hội hiện nay.

2.2.2 Hạn chế

Thứ nhất, các nội dung hoạt động GDĐĐ cho HS tại các trường TH trên địa bàn quận có mức độ thực hiện đạt mức khá và kết quả thực hiện chỉ đạt mức trung bình. Trong đó, kết quả thực hiện cả 5 nội dung đều chỉ được đánh giá ở mức trung bình.

Thứ hai, đối với các hình thức tổ chức hoạt động GDĐĐ cho HS, nội dung “GDĐĐ thông qua giờ sinh hoạt dưới cờ, sinh hoạt lớp và các buổi sinh hoạt Đội thiếu niên nhi đồng trong nhà trường” có kết quả thực hiện ở mức khá nhưng điểm trung bình tiệm cận với mức độ trung bình, đồng thời, đây là hình thức đạt kết quả thấp nhất so với các hình thức còn lại.

Thứ ba, trong LKH chỉ đạo hoạt động GDĐĐ cho HS TH, nội dung “Tìm hiểu tình hình thực tế của địa phương và nhà trường” có kết quả thực hiện ở mức khá nhưng ĐTB tiệm cận với mức độ trung bình. Hơn nữa, đây là nội dung được đánh giá đạt kết quả thấp nhất so với các hình thức còn lại.

Thứ tư, trong chỉ đạo hoạt động GDĐĐ cho HS TH, nội dung “Chỉ đạo giáo viên phối hợp với cha mẹ HS và các tổ chức, cá nhân bên ngoài nhà trường trong việc GDĐĐ cho HS” có mức độ thực hiện và kết quả thực hiện được đánh giá ở mức khá với ĐTB tiệm cận với mức độ trung bình.

Thứ năm, trong QLHĐ KTĐG hoạt động GDĐĐ cho HS, nội dung “Công bố kết quả KTĐG một cách khách quan, minh bạch” có mức độ thực hiện và kết quả thực hiện được đánh giá ở mức khá với ĐTB tiệm cận với mức độ trung bình. Đây là nội dung được đánh giá thấp nhất so với các nội dung còn lại của chức năng KTĐG.

2.3. Các biện pháp QLHĐ GDĐĐ cho HS các trường tiểu học quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh

2.3.1. Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của GDĐĐ cho CBQL, GV và HS các trường TH

Mục đích của biện pháp này là tăng cường tuyên truyền, phổ biến nhằm nâng cao nhận thức của CBQL, GV và HS của các trường về tầm quan trọng của công tác GDĐĐ cho HS. Việc thực hiện các nội dung GDĐĐ cho HS TH có mục đích giúp hình thành những con người có đạo đức tốt, hiểu rõ giá trị cuộc sống, có trách nhiệm với bản thân và xã hội, và phát triển những kỹ năng xã hội cần thiết để vươn tới tương lai. Tuyên truyền CBQL, GV và HS có hiểu biết đúng về tầm quan trọng của GDĐĐ đối với sự hình thành và phát triển các phẩm chất, năng lực cần thiết của HS sẽ giúp họ sẽ tự giác, chủ động, tích cực tham gia vào công tác này, từ đó nâng cao hiệu quả GDĐĐ cho HS.

2.3.2. Xây dựng kế hoạch GDĐĐ cho HS các trường TH phù hợp với tình hình thực tế ở địa phương

Tìm hiểu tình hình thực tế của địa phương và nhà trường để XDKH GDĐĐ cho HS là cần thiết để định hướng và lên kế hoạch theo cách có chủ đích, phù hợp với điều kiện, tình hình thực tế của địa phương

và nhà trường, nhằm tạo ra hiệu quả cao nhất trong quá trình GDĐĐ cho HS. Tìm hiểu này giúp người lập kế hoạch có được cái tổng quan về môi trường GDĐĐ tại địa phương và nhà trường. Các kế hoạch GDĐĐ sẽ được xây dựng dựa trên những thông tin thu thập được từ nghiên cứu và đánh giá tình hình thực tế. Kế hoạch này sẽ tập trung vào giáo dục cho HS những giá trị đạo đức cần thiết để trở thành những công dân tốt, có trách nhiệm và đóng góp cho cộng đồng.

2.3.3. *Đổi mới tổ chức, chỉ đạo, thực hiện GDĐĐ cho HS TH*

Mục đích của biện pháp này là đổi mới công tác tổ chức, chỉ đạo thực hiện GDĐĐ cho HS theo hướng tăng cường việc GDĐĐ thông qua các hoạt động sinh hoạt dưới cờ, sinh hoạt lớp và các buổi sinh hoạt Đội thiếu niên nhi đồng trong nhà trường nhằm giúp HS phát triển đầy đủ những phẩm chất đạo đức, giá trị hạnh phúc và phẩm chất con người tốt đẹp, cần thiết cho sự thành công trong cuộc sống và sự nghiệp sau này. Các hoạt động này giúp HS *có cơ hội tiếp cận với những giá trị đạo đức tốt đẹp như lòng yêu nước, tôn trọng pháp luật, đoàn kết, tình người, tình đồng đội, trung thực, tôn trọng người khác v.v.. Những giá trị này giúp HS trưởng thành, có tâm nhìn đúng đắn về cuộc sống và xây dựng được những mối quan hệ tốt đẹp với mọi người xung quanh.*

2.3.4. *Quản lý đổi mới PPGDĐĐ và đa dạng hóa các hình thức tổ chức cho HS*

Biện pháp này hướng đến mục đích thực hiện hiệu quả việc đổi mới PPGDĐĐ và đa dạng hóa các hình thức tổ chức GDĐĐ nhằm đáp ứng yêu cầu hình thành và phát triển các năng lực và phẩm chất cần thiết cho HS của chương trình GDPT mới. Chương trình GDPT mới đòi hỏi GV phải đổi mới về PP dạy học, PP KTĐG hướng đến sự PTNL và phẩm chất của người học, chú trọng bồi dưỡng cho HS tự học, tự rèn luyện thông qua quá trình HS tham gia tích cực, chủ động vào các HĐHT và các HĐGD ngoài giờ lên lớp.

2.3.5. *Thực hiện tốt KTĐG kết quả hoạt động GDĐĐ cho HS TH*

Mục đích chính của việc tăng cường KTĐG việc thực hiện kế hoạch hoạt động GDĐĐ cho HS TH trong nhà trường là để đảm bảo rằng các hoạt động GDĐĐ *được thực hiện đầy đủ và hiệu quả. Phổ biến kế hoạch và các tiêu chí kiểm tra đánh giá giúp đảm bảo sự nhất quán trong hoạt động GDĐĐ của trường, giúp tạo điều kiện cho sự tham gia của cộng đồng giáo dục trong quá trình thực hiện hoạt động GDĐĐ.*

Những tiêu chí này cũng giúp định hướng cho các hoạt động GDĐĐ trong trường hợp cần phải sửa đổi hoặc điều chỉnh. Phổ biến kế hoạch và các tiêu chí kiểm tra đánh giá giúp tăng cường tính minh bạch và trách nhiệm trong hoạt động GDĐĐ. Các tiêu chí này giúp đánh giá và đưa ra thông tin về quá trình thực hiện hoạt động GDĐĐ của trường, từ đó giúp sự tin tưởng của cộng đồng đối với trường học.

2.3.6. *Đẩy mạnh phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong hoạt động GDĐĐ cho HS*

Mục đích biện pháp là *tạo ra một môi trường học tập toàn diện, tăng cường sự hỗ trợ và đồng hành của cộng đồng xung quanh trong công tác GDĐĐ cho HS. Khi nhà trường, cha mẹ HS và các tổ chức bên ngoài hợp tác với nhau trong việc GDĐĐ cho HS TH, điều này có thể tạo ra sự đồng thuận về các giá trị và nguyên tắc đạo đức quan trọng mà tất cả các bên đều mong muốn truyền đạt cho các em HS. Bằng cách kết hợp với các tổ chức bên ngoài như tổ chức từ thiện, tổ chức xã hội, cộng đồng địa phương, nhà trường có thể mở rộng phạm vi của các hoạt động GDĐĐ và cung cấp cho HS nhiều cơ hội học hỏi, trải nghiệm và khám phá thế giới xung quanh thông qua các nguồn lực đó. Khi các bên liên quan phối hợp với nhau trong công tác GDĐĐ cho HS TH, điều này có thể nâng cao hiệu quả GDĐĐ và giúp đỡ các em HS hiểu rõ hơn về giá trị và ý nghĩa của đạo đức trong cuộc sống.*

3. Kết luận

GDĐĐ HS là việc làm cấp thiết, đặc biệt là ở GDTH. Đây không chỉ là nhiệm vụ của ngành giáo dục mà là của toàn xã hội. Tác giả đã nghiên cứu lý luận; khảo sát, phân tích thực trạng hoạt động GDĐĐ và thực trạng QLHĐ GDĐĐ cho HS các trường TH quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh. Qua đó, tác giả đề xuất 6 biện pháp quản lý hoạt động GDĐĐ cho HS các trường TH quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh, các biện pháp đã được khảo nghiệm về tính cần thiết và khả thi kết quả trả về được đánh giá rất cần thiết và tính khả thi rất cao.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Chấp hành Trung ương (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TW về Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội
2. Thủ tướng Chính phủ, *Chỉ thị số 31/CT-TTg của: Quy định về tăng cường GDĐĐ, lối sống cho học sinh, sinh viên*. Hà Nội
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT về Ban hành Chương trình GDPT mới*. Hà Nội